

PENDİK TOPLANTILARI 9
YEREL YÖNETİMLER VE SPOR
Olimpiyat ruhunun yerleşmesi ve
amatör sporun gelişmesinde yerel yönetimlerin rolü

PENDİK TOPLANTILARI 9

Koordinasyon Kurulu

Hulusi Şentürk

Kenan Çamurcu

Salih Kenan Şahin

İbrahim Ciminli

Sami Şimşek

Yusuf Şahin

Osman Daniş

Medya İletişim

Ekrem Okutan

Organizasyon

Ahmet Hilmi Arısoy

Ayser Saltı

Gül Başak

Sadettin Güçlü

Nuri Sincanlı

Yayına hazırlık

Ayser Saltı

Emre Gedik

Münevver Yıldız

Sabahattin Kılıç

Teknik hizmetler

Yusuf Kaya

“Yerel yönetimler ve spor: olimpiyat ruhunun yerleşmesi ve amatör sporun gelişmesinde yerel yönetimlerin rolü”, 15 Ocak 2004 Perşembe günü Pendik’te gerçekleştirilen toplantının konuşmalarından oluşmaktadır.

YEREL YÖNETİMLER VE SPOR

Olimpiyat ruhunun yerleşmesi ve amatör sporun gelişmesinde yerel yönetimlerin rolü

Mehmet Atalay

Gençlik ve Spor Genel Müdürü

Serdar Bilgili

BJK Başkanı

Mustafa Denizli

Vestel Manisaspor Teknik Direktörü

Ali Gümüş

AİP Spor Komisyonu Başkanı

Turgay Türkay

Balıca Atlı Spor Kulübü Başkanı

Prof. Dr. Deniz Gökçe

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Erol Kaya

Pendik Belediye Başkanı

Türk Dünyası Belediyeler Birliği Başkanı

Sunuş

Türkiye’de spor dendiğinde ağırlıklı olarak profesyonel futbolun geldiğini biliyoruz. Bunun sporun kitleselleşmesi ve yaygınlaşması bakımından olumlu bir yaklaşım olmadığı açıktır. Fakat öte yandan profesyonel futboldan gelir sağlayan kulüplerimizin amatör spora sahip çıkması halinde bunun önemli bir imkana dönüşmesi de mümkündür. Türkiye’de spor tartışmalarının bu toplumsal gerçek ekseninde ele alınmasında yarar vardır.

Olimpiyat ruhunun canlandırılmasıyla amatör spor arasında doğrudan ilişki vardır. Bu ikisinin sağlıklı gelişmesi için de sporun yerinden yönetilmesi ve yerel yönetimlerin yetkisine verilmesi gerekir. Yetersiz spor tesisleri, düşük sayıda lisanslı sporcu bulunması, okulların amatör spor için kaynak olması gerekirken bu konuda giderek azalan ilgi gibi sorunlar yerel yönetimlerin destek ve katkılarıyla kolaylıkla aşılabilecektir.

İstanbul, yaygınlaşan kentlilik bilinci ve gelişen kentsel kapasitesiyle bir olimpiyat şehri olmaya doğru yürümektedir. Fakat bu hedefin gerçekleşebilmesi için merkezi yönetimin sporu ve spor tesislerini yönetmeye çalışmaktan vazgeçmesi gerekmektedir. Kentin tüm paydaşlarının katkıda bulunmadığı planlamalarla İstanbul’u olimpiyat kenti yapmak mümkün değildir. Nitekim Atina’ya verilen olimpiyatlar için kampanya yürüttüğümüz geçtiğimiz yıllarda İstanbul’un sadece Avrupa yakasının hesaba katılarak planlanması büyük bir hata olarak kayda geçmiştir. Kenti “kıtaların buluştuğu yer” olarak tanımlayan kampanyada Anadolu yakası planlamaya dahil edilmemiştir. Bu eksiklik ve yanlışlığın yerel aktörlere rol verilmemesinden kaynaklandığı açıktır.

Yerel yönetimler olimpiyat ruhunun yerleşmesi ve amatör sporun gelişmesinde en etkin rolü oynayabilecek kurumlardır. Yerel enerjiyi ve motivasyonu harekete geçirebilecek olan yerel yönetimler amatör sporun okullara girmesini sağlayabilir, sporun yaygın kabul görmesini teşvik edebilir, tesis inşaatı ve yönetiminde çok daha başarılı olabilir. Yerel yönetimler reformunda bu noktanın mutlaka dikkate alınmasında yarar vardır.

“Yerel Yönetimler ve spor; olimpiyat ruhunun yerleşmesi ve amatör sporun gelişmesinde yerel yönetimlerin rolü” konulu toplantımızın konuşmalarından oluşan bu kitap, amatör sporun sorunları konusunda önde gelen isimlerin değerlendirmelerini içeriyor. Meselenin tüm boyutlarıyla konuşulup tartışıldığı bu toplantının konuyla ilgili çalışmalara katkı sunmasını umuyorum.

Erol Kaya

Pendik Belediye Başkanı

Türk Dünyası Belediyeler Birliği Başkanı

YEREL YÖNETİMLER VE SPOR

Olimpiyat ruhunun yerleşmesi ve amatör sporun gelişmesinde yerel yönetimlerin rolü

Erol Kaya

Pendik Belediye Başkanı

Türk Dünyası Belediyeler Birliği Başkanı

Spora gönül vermiş değerli dostlar, hepinize hayırlı sabahlar diliyorum.

Bugün burada Türkiye’de sivilleşmenin, yerelleşmenin ve demokratikleşmenin bir gereği olarak yerel yönetimlerin yeniden tartışıldığı bir atmosferde biraraya gelmiş bulunuyoruz. Bu toplantımızda, Türkiye’de spor alanında merkezi otorite yerine yerel yönetimlerin biraz daha öne çıkabilmesi ve sporun yerelde sürdürülebilir bir hizmete dönüştürülebilmesi için neler yapılması gerektiğini müzakere edeceğiz.

Ben bir yerel yöneticiyim ve 10 yıldır belediye başkanlığı yapıyorum. Bu 10 yıllık süre içerisinde spor alanında ilk önümde bulduğum konu Pendikspor Kulübü oldu. Göreve başlar başlamaz hemen kulübün anahtarını getirilip bana teslim edildi. Maalesef her yerel aktörün önünde böyle bir tablo vardır. Merkezi idare daha önce kulüpleri valilere verirken, sanırım Van’daki bir uygulamadan sonra bu kaldırıldı. Bu yanlış anlayış halen sürmekte ve devam etmektedir. Ben kulüp başkanlığını bıraktım ama kulüp bizi bırakmış değil. Kulübümüz, Pendik Belediyesi’nin başkanlığında varlığını ve çalışmalarını sürdürüyor. Faydasını görüyor musunuz dersiniz, eh reyting olarak kesinlikle görüyoruz. Mustafa Denizli Hocam’ın affına sığınarak ifade edeyim, Fenerbahçe’yi kupadan ellediğimiz galibiyet maçı bu şehirde Pendik Belediye Başkanı olarak değil de, Pendikspor Kulüp Başkanı olarak çok daha fazla hatırlanmamıza vesile oluyor.

Bu konunun sağlıklı biçimde tartışılabilmesi için yerel yönetimlerin desteğinin amatör spora mı, profesyonel kulüplere mi, profesyonel kulüplerimizin tesislerine mi, kulüp yönetimine mi olması gerektiğini; ulusal ve uluslararası organizasyonların hangi noktasında yeralmamız lazım geldiğini tartışmalıyız. Özellikle olimpiyat ruhunun yerleştirilmesinde tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de yerel yönetimlerin çok önemli bir rol üstlenebileceğini hatırlatmak isterim.

Bildiğiniz gibi, Türkiye 2004 olimpiyatlarına talip oldu. Başarılı olamadı. Bence burada unutulmuş bir şey vardı. İstanbul, “kıtaların buluştuğu şehir” olarak adlandırılan bir olimpiyat ismiyle yola çıktı. Oysa İstanbul’da olimpiyat organizasyonu gerçekleştirilmedi yerel yönetimler ayağı çok sağlıklı oluşturulamadığından büyük bir hatayı hep birlikte müşahade ettik.

Olimpiyatlar için 400 milyon dolarlık yatırım öngörülüyüştü ve 400 milyon dolarlık yatırımın tamamı Avrupa yakasına yönelik olarak planlamıştı. Asya yakasında ise bir tek yatırım öngörülüyüştü. Eğer kıtaların buluştuğu şehirde olimpiyat yapacaksanız kıtaların buluştuğu şehir iki yakadan oluşuyor. Kıtalarından birinin ihmal edilmesi büyük bir yanlışlıktı. Bu yanlış artık telafi edilebilir mi? Elbette ki edilemez. Böylesine vahim bir hatanın ortaya çıkmasının temel nedeni ortak akla başvurmadaki eksikliklerdir.

Bir başka husus kulüp başkanlığı meselesidir. Az önce bunu ifade ettim. Şimdi önümüzde çok net iki örnek var. Birisi Kocaelispor, diğeri de Gaziantepspor'dur. Sefa Sirmen Bey'in kulüp başkanlığını bırakmasından sonra hep birlikte gördük ki, bir belediye başkanı başkanlığı bırakınca kulüp hemen lig değıştiriyor. Celal Doğan Bey'den sonra Gaziantepspor'a ne olacağını şimdilik bilmiyoruz. Kamu reformu yasa taslağı çalışmalarını sırasında kulüp başkanlığı meselesinin taslağı girmesi için çok çaba sarfettim. Orada demiştik ki, belediye başkanları kesinlikle kulüp başkanı olmasın. Buradaki itiraz, Anadolu takımlarının ayakta durabilmek için belediye başkanlarının desteğine ihtiyaçları duydukları yolundaydı. Oysa bana kalırsa, başkanlar kulüp başkanlığı yerine tesislere hizmete ağırlık vermelidirler. Böyle olursa geleceğı daha rahat inşa etmiş olacağımızı düşünüyorum.

Belediye başkanlığı görevine başladığımda o zamanlar Pendikspor Kulübü'nün yönetiminde bulunan arkadaşlar kulübü bir poşet içerisinde bize teslim ettiler. Çünkü kulübün hiçbirşeyi yoktu. Bu noktada belediye başkanından beklenti şudur: sen iyi başkansen kulübümüzü 1. lige çıkartmalısın. Reyting almak isteyen bir başkan bu ayartıcı konumu elbette cazip bulacaktır. Ve inanın, hiçkimse sonucun ne olduğuna bakmamaktadır. Doğrusu yönetim tarzımızın gereğı biz bu bakımdan Pendikspor'la ilgilenmedik. Bir yerel yönetimin amatör spora vermesi gereken destek neyi gerektiriyorsa onu yaptık. Nitekim gururla söyleyebilirim ki, bugün Pendikspor'un 3 çim sahası, 1 nizami sentetik sahası, 3 halı sahası, bir kamp merkezi ve modern bir kulüp binası bulunuyor. Bu konuda Süper Lig'in takımlarıyla yarışacak durumdayız. Hiçbir şeyi bulunmayan Pendikspor'u bu noktaya getirmeyi başardık ve bence olması gereken de budur. Özellikle kamuoyunu yönlendiren değerli dostlarımızdan istirhamımız odur ki, artık kulüp başkanlıklarımızın başarısı değıl, futbol kulüplerimize tesisler noktasında neler yaptığımızın tartışılması gerekiyor.

Bugünkü toplantımızın gündemi olan amatör spora geldiğimizde ise sokaktaki gençlerimizi bünyelerine katarak amatör bir ruhla hareket eden ama bunu profesyonelliğe dönüştürmeyi de başarmış kulüplerimizi tartışacağız. Hepimizin, özellikle de biz siyasilerin ağızında bir söz vardır. Çiklet gibi çiğneriz bunu. "Çocuklar bizim geleceğimizdir" der dururuz.

Oysa sokakta bırakılan çocuklarımıza sahip çıkılmadığı, bu çocukların sosyal hayattan koparıldıkları ve bir adım ötesinde de ya madde bağımlılığı veya organize suç örgütlerinin elinde şehri tehdit eden unsura dönüştükleri de bir gerçektir. Öyleyse merkezi yönetim ve yerel aktörler anayasal bir suç işlemektedir. Çünkü Anayasamız, devletin, vatandaşların beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi için tedbir alınmasıyla ilgili olarak sporun kitlelere yayılmasını teşvik edeceğini söylemektedir. Fakat devletin yöneticileri olarak biz, yerel yöneticiler ve merkezi yönetimin idarecileri maalesef bunu gerçekleştiriyoruz.

1998 yılı verilerine bakarak söylersem; o tarih itibariyle İstanbul'da 27 bin kahvehaneye karşı 25 spor salonu mevcut idi. Biz özellikle Anadolu Yakasında bu durumu biraz daha araştıralım dedik ve gördük ki şu anda Anadolu Yakasında 121 spor tesisi mevcut. Halbuki Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün ilan ettiği ve Bayındırlık Bakanlığı'nın planlarında öngörülen tesis sayısı 1358'dir. Mevcut tesis sayısı, olması gerekenin %10'u bile değildir. Bu sorunu nasıl çözeceğiz?

Burada Genel Müdür, değerli dostumuz Mehmet Atalay Bey'in affına sığınarak merkeziyetçiliği biraz eleştirmek istiyorum. Bu ülke bir türlü merkeziyetçilikten vazgeçmiyor. Türkiye hep burada kaybediyor. Sanırım sporun en alt noktaya varıncaya kadar devlet eliyle yürütülüp şekillendirildiği ve devletin kontrolünde olan birkaç tane ülke kaldı. Kuzey Kore, Küba, Türkiye, Çin. Belki bunların arasında devletin kontrolünden vazgeçmiş ülkeler vardır. Fakat Türkiye kesinlikle vazgeçmiyor.

Bu konuda bir örnek vereceğim. Bizim ilçemizde Beden Terbiyesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından bir kapalı yüzme havuzu inşa ediliyor. İnşaata 1990'lı yıllarda başlandı. 1992'de ihalesi ve yer teslimi yapıldı. Aradan 14 yıl geçti, inşaat şu anda hala %40 seviyesinde. Bu hızla giderse sanırım inşaat 30 yılda biter. Herhalde bittiğinde ilk alacağımız karar, bu binanın fiziki olarak rehabilite edilmesi olacaktır. Ayrıca belki dünyada spor karşılaşmalarının yapılacağı tesislerin ölçüleri değişeceğinden törenle kapatılması gerekecektir. Türkiye, imkanlarını bu kadar hoyratça kullanmamalıdır. Gençlerimizi daha hızlı bir şekilde topluma kazandırma ve onların ihtiyaçlarını giderme sorumluluğunu taşıyoruz. Bakınız, İstanbul Büyükşehir Belediyesi 1998 yılında Tuzla'da, merkezi yönetimin Pendik'te yapmaya çalıştığı spor tesisinin yaklaşık 3-4 kat büyüklüğünde bir spor tesisi yaptı; içinde yüzme havuzları, kapalı spor salonları bulunan bir tesis burası. Birkaç yıldır da kullanılıyor. Tuzla Kafkale Spor Tesisi, bu işin yerelde çok daha rahat ve verimli yapılabildiğinin ispatıdır. Şu halde, yerel yönetimlerin doğru yönlendirilmesi ve yetki ile donatılması gerekiyor.

Olimpiyat ruhunun canlandırılabilmesi için amatör spora desteği mutlaka sağlamalıyız. Profesyonel kulüplere değil, amatör kulüplerimize destek vermeli ve amatör spora katkı yapmalıyız. Türkiye gündemine amatör sporlara yaptığımız tesislerle, ayni ve nakdi yardımlarla gelmeliyiz. Mümkünse seçim beyannamelerimizde profesyonel kulüplere değil, amatör kulüplere yaptığımız veya yapacağımız katkıları belirtmeliyiz. Fakat halen toplumsal bilinç maalesef Pendikspor'a ne yardım yaptığımızı sorguluyor. Bu şehri temsil eden sportif faaliyet Pendikspor olarak algılanıyor ve burada ne yaptığımıza bakılıyor. Bunu nasıl aşacağımızı açıkçası bilmiyorum. Sporun mutlaka çeşitlenmesi gerekiyor. Futbol dışındaki branşlara da ilgi gösterilmeli ve destekler o branşlardan esirgenmemelidir. Futbol Türkiye'de en önemli sektör ve artık profesyonelleşti. Profesyonelleşmenin ötesinde şirketlere dönüştü. Bu noktada çok başarılı yönetilen kulüplerimiz var. Çok da sıkıntılı olan kulüplerimiz var. Ama futbolun yanında voleyboldaki son başarılar kalplerimizde bir damla dahi olsa bir muhabbet ve ilgi doğmasını sağladı. Acaba basketbol, voleybol, tenis ve ata sporumuz güreş için neler yapabiliriz? Bu konuyu mutlaka gündemimize almalıyız.

Ben basınımızdan şunu istirham ediyorum: özellikle yerel seçimlerin arifesinde bulunduğumuz şu günlerde ben de dahil tüm belediye başkanı adaylarının amatör spora, amatör sporun zenginleşmesine ve çeşitlenmesine nasıl katkıda bulunacaklarını, bu konuda neler vaadettiklerini sorgulasınlar. Spor sayfalarında kalem tutan dostlarımızın bu söylediğime ilgi göstereceklerine inanıyorum. Son olarak söylemek istediğim şu: Türkiye'de sporun çeşitlenmesi ve zenginleşmesini istiyorsak ortak bir tavır ortaya koymak zorundayız. Merkezi idarenin değerli yöneticileri, yerel yönetimlerin değerli aktörleri, sivil toplum örgütlerimiz, meslek örgütlerimiz ve ben bu şehre sevdalıyım diyen hepimizin ortak tavır geliştirmesi gerekiyor. Bu bakış açısıyla bu şehri ve diğer bütün şehirlerimizi yeniden inşa etmek zorundayız. Geleceğimizin teminatı eğer gençlerimizse bu gençlere sahip çıkmak zorundayız. Bunun yolu da ortak akla kulak vermekten geçiyor. Ortak akılla üretilen herşeye sahip çıkmalıyız.

Bu halkın, bu şehrin ve herkesin olimpiyatlara katkısı olması bekleniyor ve bir seferberlik yapmamız isteniyorsa kentin tüm paydaşlarının, kentin sakinlerinin ve kentle ilgili kararlardan etkilenecek herkesin katılımının sağlanması lazımdır. Eğer böyle bir katılım sağlanabilirse olimpiyatlar konusundaki çabalar başarıya ulaşabilir. Bizim fikrimizin bile sorulmadığı bir olimpiyat girişiminden sonuç alınabilir mi?! Halbuki bizim yurtdışında dostlarımız, arkadaşlarımız, kardeş belediyelerimiz var. Dünyanın etkili ülkelerinin yönetimlerinde bulunan çok sayıda ismi düzenlediğimiz toplantılarda ağırladık, ağırlıyoruz.

Yerel yönetimlerin bu birikimini harekete geçirmeden olimpiyat ruhu canlandırılabilir mi? İstanbul'un olimpiyata ev sahipliği yapmasını sağlamak için gerekli kamuoyu baskısını oluşturmada bizim birikimimize başvurulması gerekirdi. Kentin tüm kesimlerinin katıldığı bir çabanın ortaya çıkaracağı ortak akıl, olimpiyat beklentimizi ülkenin ve dünyanın gündemine taşımaya büyük katkı sağlayacaktır.

Bu duygular içinde bu toplantının hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Mehmet Atalay

Gençlik ve Spor Genel Müdürü

Değerli spor dostları, kıymetli misafirler.

Sayın Başkan iyi ki beni eleştirdi. Böyle eleştiriye can kurban. Kendisi benim aylardır savunduğum fikirleri burada özetlemiş oldu. Biz merkezi yönetimin güçlü ve etkili olmasını hiçbir zaman savunmadık ve savunmayacağız. Yerinden yönetimi savunuyoruz. Çünkü İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ndeki görevimiz sırasında biz de sporu yerinden yönetmiştik. Övünmek gibi olmasın, yerel yönetimler spora nasıl katkıda bulunur bunu İstanbul'da göstermiştik. Tabii biz bunları hava atmak için söylemiyoruz. Türkiye'de bir şeylerin değişmesi lazım, bunun için mücadele veriyoruz. Fakat bu o kadar da kolay olmuyor. Çünkü statüko direniyor. Bu işten nasiplenenler direniyor. İşine gelmeyenler direniyor. Burada menfaatleri elden gidenler de direniyor. Belki kurumun lağvolmasını istemedikleri için benim mesai arkadaşlarım da direniyor.

Biz İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde 1994'te göreve başladık. Bugünkü Başbakanımız, o günkü Belediye Başkanı bizi göreve getirdi. O zamanlar neler yapacağımızı enine boyuna düşünüp tartıştık. Elbette ki Belediyeler sporun alt yapısını hazırlar. Tesisler yapar ve amatör branşlara destek olur. Biz de aynı şeyi yapacaktık. Bizden önce Sayın Nurettin Sözen çok güzel bir şey yaptı. Bugün bile sporda çağdaş girişim kabul edebileceğimiz Spor A.Ş.'yi kurdu. Eğer spor hizmetleri belediye şirketi olarak yapılanmak yerine belediye bünyesinde kalsaydı o hizmetleri vermek gerçekten zor olurdu. Çünkü mevzuat hazretleri önünüzü keserdi. Spor A.Ş. ile bütün bu işleri yaptık. Bir de Belediyeporumuz vardı. 3 branşta faaliyet gösteriyordu. Ne yapalım dedik. Tayyip Bey, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Bey'le görüşüp amatör sporları destekleme kararı aldılar. Hatta görevleri bile paylaştılar. Mesela onlar grekoromen güreşi, biz serbest güreşi destekleyecektik. Onların voleybol takımı, bizim boks takımımız olacaktı. Bütün amatör branşları destekleyecektik.

Bizim bir de futbol takımımız vardı. Futbol takımımız belediye imkanlarıyla faaliyet gösteriyordu ve büyük bütçeli takımlar arasında tutunamadı, neticede küme düştü. Biz göreve geldiğimizde zaten küme düşüyordu.

Hatta hatırlarsınız o zamanlar “Tayyip küme düştü” diye haberler çıkmıştı.

Açıkçası bunlardan yılmadık. Kararlılığımızdan bir şey kaybetmedik. Bir yandan şehrin acil ve temel sorunlarıyla uğraşırken öte yandan amatör spora el attık. Bütün bu gayretlerimiz sonucunda mesela Belediyespor 1. lige çıkabilecek duruma geldi. Finalde Sakaryaspor’a yenilmeseydik çıkıyorduk. O sene gelirimiz 600 milyar, giderimiz 650 milyardı. 50 milyarlık bir açık vardı. Fakat hiçbir şekilde belediyeden bir katkıda bulunmadık. Ama amatör branşları inanılmaz derecede destekledik. Son Sydney Olimpiyatlarında Türkiye’nin kazandığı 5 madalyanın 4’ünü İstanbul Büyükşehir Belediyesi sporcuları elde etti. Bu dönemde Belediye’nin kapasitesi yaklaşık 20.000 lisanslı sporcuya ulaşmıştı. Spor A. Ş. vasıtasıyla 300 binin üzerinde insana spor imkanı sağladık. Spor okulları yaptırдық. Sporu halka, tabana yaymaya çalıştık.

Avrasya Maratonumuzu biliyorsunuz. Bizim dönemimizde dünya çapında bir maraton haline geldi. Türkiye’de ilk defa Eurosport’un naklen yayınladığı bir yarış oldu. Bu çalışmalarımız belediyelere örnek oldu. İlçe belediyelerimiz, sağolsun Erol Bey de spora çok destek verdi. İstanbul’daki ilçe belediyelerimizin nerdeyse tamamı sporu destekledi. Anadolu’da belediyeler bizim de bir Avrasya Maratonumuz olsun demeye başladılar veya onlar da amatör branşlarda takım kurmaya başladılar. Pek çok sporcu belediyenin istihdamı alanına girdi. Devlet hep kriz ürettiği için, daha doğrusu devletimizi yönetenler Ankara’da bu krizleri aşamadığı için spora da katkı sağlayamadılar. Fazla bütçe ayıramadılar. Bizim İstanbul Belediyesi’ndeki yatırım bütçemiz o yıllarda Ankara’nın hep iki katı olmuştur. Ama şimdi İstanbul Belediyesi de amatör spordan desteğini çekti.

Şimdi olimpiyatlara Atina’ya gideceğiz. Ama bakın 5 madalyanın 4’ünü alan İstanbul Belediyesindeki o sporcuların hiçbiri yok. Belki bugün yeniden toparlanmaya başladı. Bunlar ciddi bir sıkıntı. Tabii bir diğer sıkıntı yerel yönetimlere Ankara’dan uygulanan ambargolardır. Eğer belediye farklı bir partideyse Ankara ona iyi bakmayabiliyor veya tersi olabilir.

Belediye gidip Ankara’dan hizmet istemeyebiliyor. Biz hizmet isteyenlerdendik ama mesela ikide bir Avrasya Maratonu’na el koyma düşüncesi hakimdi. Ankara’da maratonu sanki reklam aracı olarak kullandığımız fikri vardı. Halbuki bu bir beceri işiydi. Mesela her yıl Ankara’da, Ankara’nın göbeğinde Büyük Atatürk Koşusu koşulur. Bu sene bize nasip oldu biz yönettik. Ankara’nın göbeğindeki bu koşu egzoz dumanları içinde, minibüslerin arasında, kırmızı ışıkta durulup yeşil ışıkta geçilen, ünlü atletlerin bitiş yerine vardıklarında çok sessiz, gösterişsiz, büyük Atatürk’ün adına layık olmayan bir şekilde karşılandıkları bir yarış olarak gerçekleşir. Yarışı kazananlar genellikle 1-2 plaketle ödüllendirilip gönderilir.

Yani yıllardır böyle bir yarış olmaktan çıkmadı. Halbuki biz diyorduk ki, Ankara'nın göbeğinde düzenlenen bu büyük yarışa adına layık bir hale getirin.

Bırakın Avrasya'yı, Atatürk Koşusu'nu Belediyeler yapsın. Şartlar değişti ve şimdi artık şirket makamında değiliz. Başkalarının yaptığı hataları yapmamamız lazım. Bu amaçla, mesela olimpiyatların gerçek bir provası olan İzmir'deki Üniversite Oyunları'nı yerel yönetimle birlikte yapma kararı aldık. Bu oyunlar nedeniyle İzmir'e 2005 yılında yaklaşık 8000 sporcu, gazeteci, spor adamı, seyirci gelecek; toplam 20.000 insan İzmir'de buluşacak. Bu olaya bakışımız, zamanında Ankara'daki merkezi hükümetin bize yaptığı yanlışları tekrarlamamaktır. Sayın Başbakanımız beni çağırdı. "Seneye İzmir'de Üniversite oyunları var. İzmir Belediyesi ile birlikte bu konuyla ilgili ne yapıyorsunuz" dedi. Ben de anlattım: İzmir Belediyemiz şunları yapıyor, biz şunları yapacağız. Sayın Başbakan ne dedi biliyor musunuz? "İzmir Belediye Başkanını destekleyelim. Bize yapılan yanlışları yapmayalım." Belediye ile elele verdik. İzmir'de işler yolunda gidiyor. İzmir Belediyemiz de çalışıyor, biz de çalışıyoruz. Federasyonumuz Belediye ile elele orada güzel bir organizasyon başarırız diyeceğiz ki, işte biz bunu başardık, işte olimpiyatlar böyle düzenlenir.

Bu konularda kimin prim yapacağı tartışması abestir. Prim yapan Türkiye'dir. Bu ülkenin reklamı olduktan sonra İzmir Belediye Başkanına helal olsun denir. Kim kazanacaksa ona da helal olsun. Benim için hiç önemli değildir. Eğer spor adamıysak böyle düşünmeliyiz. Biz bu dönemde herkesi kucakladık. Bütün Belediyeleri, kulüpleri, federasyonları kucakladık. Devlet kimseyle kavgalı olmaz. Devleti yönetenlerin kimseyle kavgalı olma lüksü yoktur. Futbol Federasyonu ile kavga olur mu?! Başka ülkenin federasyonu mu o? Türk Milli Takımı dünya üçüncüsü olunca Türkiye'nin adı duyurulmuş olmadı mı? Ya da Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'yle gerginlik olacak iş mi? Yerel Yönetimlerle kavganın amacı ne olabilir? Böyle şeyler olursa sonuç spora çivi çakılmamasıdır, başka bir şey değil. Kulüpler gelir sızlanır, sitem eder, ihtiyaçları giderilmez. Amatörlerin hali perişan. Bu, Türkiye'nin hazin tablosudur. 340.000 lisanslı sporcumuz var. Bu bizim gibi bir ülke için büyük bir ayıptır. Bu bana göre Sakarya'nın, İzmit'in, Yalova'nın, Bingöl'ün yaşadığı depremden gibi bir şeydir.

Sporun yaygınlaştırılmaması, gençlerimizin sokaklarda sabahlaması, gençlerimizin birer şiddet makinasına dönüşmesi veya zararlı unsurlar olarak karşımıza çıkmasının en önemli nedenlerinden biridir. Almanya'nın 27 milyon lisanslı sporcusu var, Türkiye'nin ise 340.000. İşte Türkiye'nin geldiği yer burasıdır. Kavgayla hiçbir yere varılamayacağının en çarpıcı kanıtı bu rakamlardır. Birileri kına yakabilir. Ama bizim bu tablodan haz almamız ya da bu tabloyu kabullenmemiz mümkün değildir. Tesisleri görüyorsunuz.

Az önce Pendik Belediye Başkanımız söyledi. Türkiye şu anda tesis mezarlığıdır. Türkiye'yi dolaşıyorum. Gittiğim illerde bir genel müdürün ilk defa oraya gittiği söyleniyor. Şu ana kadar dolaştığım il sayısı 42 il oldu. Geçenlerde de Yalova ve Bursa'yı dolaştım. Gölcük'ün halini görseniz ağlarsınız. Deprem oldu bitti ama Gölcük'te hala o perişan salon aynen duruyor. Gölcük stadını zaten deniz alıp götürmüştü. Diğer tesisler yok. Gölcük'te 150 binin üzerinde bir nüfus var ama gençlerin spor yapacağı hiçbir alan kalmadı. Devlet bu enkazı kaldıramadı. Oysa bildiğim kadarıyla bu enkazları kaldırmak için dünyanın çeşitli ülkelerinden yardımlar gelmişti. O yardımlar nereye gitti bilmiyorum.

Sakarya da deprem bölgesi ama Sakarya'ya gelen yardımlarla tesisler yapılabilmiş. Sakarya şu anda tesis zengini. Gayet iyi ama İzmit'te tesis yok. Gölcük perişan. Bu ülkenin kaderi bu olmamalıdır. Bu ülke bu ayıpları bir an önce temizlemelidir. Bunun da sorumluluğu bana göre başta Ankara'dadır. Ankara bu ayıpların temizlenmesi için uğraşmalı, destek olmalı, yardımcı olmalı, yapılanmada katkıda bulunmalıdır. Herşeyi ben yönetirim anlayışı, herşeye müdahaleci anlayış bu ülkede sıkıntıların baş nedenidir. Hiçbir iş doğru gitmiyor.

İzmir'de Atatürk stadımız var. Muhteşem stadımızdı. Türkiye'nin tek stadıydı. 70 bin, 80 bin, 86 bin seyircili maçlar oynandık orada. Ama şu anda İzmir Atatürk Stadı'nın hali perişandır. Mesela bir kulüp çıksa ve bu stadı onarıp kullanmak istediğini söylese buna yanaşmıyoruz. Mesela Denizli Hocamın görev yaptığı Vestel dese ki, ben bu stadı alıp onaracağım ve adına da Ahmet Nazif Zorlu adını vereceğim. Ne kadar olumlu bir girişim olur değil mi? Ama işte stada Vestel Stadı demeyi göze almıyoruz. Tabii ki niyetimiz İzmir Atatürk Stadyumu'ndaki Atatürk adını değiştirmek değil, biz Atatürk'ü onore edecek çok şey buluruz. Fakat stad elden gidiyorsa böyle bir tartışma yapmanın yararı var mıdır?

Aziz Yıldırım'a teşekkür ediyorum. İyi ki Fenerbahçe stadını devletten aldı ve bugünkü gibi güzel bir stad haline getirdi. Beşiktaş'ın da bu konuda çalışmaları var. Bugünlerde Özhan Canaydın eleştiriliyor. Ali Sami Yen stadı ile ilgili çok tartışmalar oldu. Bunların içinde bizzat bulundum, yaşadım. Galatasaray ikisinden birini yapacak. Ya stadı sadece stad olarak yeniden şehrin göbeğinde yapacak veya orasını iş merkezi haline getirecek. Bu, Belediye Başkanırken Tayyip Bey'in onlara teklifiydi.

Kulüplerimize destek olmamız gerekiyor. Ama herkes GS, FB, BJK değil ki. İzmir'de Karşıyaka kulübü var biliyorsunuz, gerçekten inanılmaz hizmetler yapıyorlar. Bir gün hukukçularımız bana bir müjde getirdiler! Ne olmuş biliyor musunuz?! Karşıyaka stadının kararını çıkartmışız stadı geri alacakmışız! Ayrıca Gaziantep stadında da mahkemeyi kazanmışız.

Gaziantep’i de geri alacaktık! Üstüne üstlük İzmit’i de geri alacaktık! İnanabiliyor musunuz? Dedim ki, ne yapacağız biz bunları, turşusunu mu kuracağız. Gaziantepspor olmadan Gaziantep stadı ne işe yarar. Hiçbir işe yaramaz. Celal Doğan’a teşekkür etmeliyiz. Gaziantep stadını aldı, adam etti. Çok güzel bir stat haline getirdi. Celal Doğan sadece futbola yatırım yapmadı. Sadece kulüp başkanlığı da yapmadı. Süreyya Ayhan’a destek oldu. Başka branşlarda da sporcular yetişmesine katkı yaptı. Onlara teşekkür borçluyken kalkıp ellerinden tesislerini alıyoruz ve bunu marifet sanıyoruz. Oysa yapmamız gereken, başka branşlar açmalarına, başka branşlarda da sporculara destek vermelerine yardımcı olup bunu teşvik etmek olmalıdır.

Tayyip Bey’den sonra İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin sahip çıkmayıp sokağa attığı şampiyon yelkencilerimize, judocularımıza destek verilmesini teşvik etmeliyiz. Bu sporcuları destekleyip Atina 2004’e hazırlanmalarını isteyeceğiz. Bizim Belediyelerimizden beklememiz gereken budur. Biz yardımcı oluyoruz. Tabii ki Türkiye mevcut haliyle sporda bir yere gidemez. Ben buna kesin inanıyorum. Vaktiyle siyaseten temeli atılmış tesisler şimdi mezarlık olarak bekliyor. 120 bin nüfuslu bir ilçede salon tamamlanmış, havuz inşaatı da başlayacak. Bilmem kaç bin nüfuslu bir ilçenin başkanına siyasi destek olsun diye o ilçeye büyük yatırımlar yapılmış ama binlerce nüfuslu bir ilin hala spor salonu yok. Şu anda temeli atılmış tesisleri tamamlamak için 1 katrilyona ihtiyacımız var. 1 katrilyon da mevcut tesisleri modern ve bugünkü şartlara uyumlu hale getirmek için lazım.

Bugün o kadar çok salonumuz var ama bu salonlarda hentbol maçı oynatamazsınız. Voleybol oynatamazsınız, çünkü tavanı yüksek değil. Standartlara uygun değil. Bütün bunlar devletin sırtında bir yükür. Bu yükü atmamız. Biz de onun için çalışıyoruz. Sayın Başkan, az önce söylediğimize yürekten katılıyorum. Şu anda bizim dışımızda dünyada 3 ülke bu sistemle yönetiliyor. Çin vazgeçti vazgeçecek. Bakanımız Mehmet Ali Şahin Bey Çin’e ziyarette bulunmuştu. Gençlik Spor Genel Müdürlüğü’nü ya da merkezi yönetimi sporda lağvedeceklerini öğrendi. Dedim ki, “Sayın Bakanım biz bir an önce şu işi bitirelim de bari Çin bizi geçmiş olmasın”.

Ankara’da bu konuda çok ciddi çalışmalar yaptık. Bunlardan bir tanesi biliyorsunuz, sporda şiddeti önleyecek yasa çalışmasıydı, en acil oydu. O yasa tasarısını hazırladık. Buna da çok direnenler var. Sansürdür diyenler var. Gazetecilere sansür getiriyor diyenler var. Ben gazeteciyim. Hazırladığımız yasanın akliselim, objektif düşünen hiçbir gazeteciye sansür getireceğine inanmıyorum. Belki %1 oranındaki gazeteci kesimine sınır getirebilir ama zahmet olmazsa o gazeteci arkadaşlarımız da kendilerini düzeltsinler. Hukuksuzluktan yararlanarak kimseye hakaret etmesinler. Süreyya Ayhan’ı ağlatmaya kimsenin hakkı yok.

Olimpiyatlarda Süreyya Ayhan'dan altın madalya bekliyorum. Türkiye Süreyya'yı kolay bulmadı. Ben bayan voleybol takımının inanılmaz başarısını hayretle, hayranlıkla seyrettim. Türkiye'nin bugüne kadar sanki voleybolda bayanlarda kaç tane büyük başarısı vardı ki burada daha büyük başarılar bekliyordu. Ama biz kendi elimizle onları da, onların hocasını da maça çıkacağı gün yerin dibine batırabiliyoruz, moralini bozabiliyoruz.

Elvan'la Süreyya'yı kapıştırmanın, Hamza Yerlikaya'nın moralini bozmanın hiçbir gazetecinin hakkı olmadığını düşünüyorum. Hatta Hakan Şükür'e hakaret etmenin, moralini bozmanın Şenol Güneş'i de, Mustafa Denizli ile Fatih Terim'i de yerin dibine batırmanın kimsenin hakkı olmadığını düşünüyorum. Tabii ki eleştiriye açığız. Biz demokratik bir ülkede yaşıyoruz ve fikir özgürlüğü var. Her eleştiriye %99'u yanlış, %1'i doğru olsa dahi bize katkıda bulunacaksa başta edeceğiz. Ama bu dünya sadece benim yaşadığım bir dünya değil ki. Sporcularımız etkileniyor. Etten kemikten yaratılmış bu insanlar. Biz onların morallerini yerine getirmek için canımızı dişimize takıyoruz.

Herkes bulunduğu mevkiyi silah olarak kullanacaksa bu ülkede hiçbir şey düzelmez. Ben Gençlik Spor Genel Müdürüyüm. Ama Genel Müdürlüğü lağvedip yeni bir teşkilat kurmayalım. Genel Müdürlüğüm elden gider, işsiz kalırım diye düşünürsem bu kanun çıkmaz. Yahut artık sıradan insanlar gibi statlara girip çıkacaklarını dert edinen etkili güçler karşı çıkarsa bu kanun çıkmaz. Hep beraber elele vereceğiz, Türkiye'yi yeniden yapılandıracağız. 10 yılda 10 milyon lisanslı sporcuya ulaşacağız. Buna ulaşmak zor değil. Kesinlikle başarılı.

Antalya'da turistik bölgemizde tinerici gençlerin saçtığı dehşeti görüyorum. Bu ülkenin bir an önce buna çözüm bulması gerekiyor. Hiçbir şekilde bu kanunları ve bu mevcut durumu savunamayız. O insanlar turistlere de zarar veriyor. Turistler kaçıp gidiyor. O insanlar kendi insanlarına da zarar veriyor. Spora giden kızlara, erkeklere de aynı şekilde dehşet saçıyor. Biz onların düzeltilmesini ve bu topluma kazandırılmasını arzu ediyoruz. Bu ülke düzelecek iyiye gidecek. Türkiye kararını verdi. Avrupa Birliği'ne giriyor. Sporda da AB normlarını uygulamaya çalışıyoruz. İşte az önce söyledim. Sporda şiddet kanunumuz hazırlanıyor. Burada kulüp başkanlarımıza büyük iş düşüyor. Artık tribündeki amigoları destekleyen yapının tümüyle ortadan kalkması gerekir. Birkaç kuruş para ver, kendi lehine tezahürat yaptır anlayışı ortadan kalkmalıdır.

Ben şu anda mevcut statüko içerisinde mevcut kulüp başkanlarımızın bu konularda yeniden yapılanmaya büyük katkıda bulunacağını düşünüyorum. Onlarla beraber bu işleri başaracağız.

Ben sporun içinden gelmiş, sporla yatıp kalkan, Başbakan'ın yönettiği bir hükümette Sayın Bakanımızın, yürekli valilerimizin ve akliselim taraftarın, aynı oranda benim de içinde bulunduğum medyamızın katkılarıyla Türkiye'nin yeniden yapılandırılmasına herkesin ayak uydurmasını ve bu süreci destekleyecek çabanın içerisine girmesini talep ediyorum. Biz bunu başaracağız, ben inanıyorum. Dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

Serdar Bilgili

BJK Başkanı

Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, değerli hocalarım ve sevgili spor dostları.

Sayın Başkanım, öncelikle büyük bir organizasyon hazırladığınız için size çok teşekkür ediyorum. Gerçekten ihtiyacı olan bir organizasyondur. Bunları konuşmamız gerekiyordu. Ve şunu da açıkça ifade etmek istiyorum: Bugün yıllardır duymak istediğim düşünceleri, fikirleri Sayın Belediye Başkanımın ve çok değerli Genel Müdürümden duydum. Bu, inşallah Türkiye'de sporun çok daha ileriye gideceğinin, Türkiye'nin en büyük kulüplerinden birinin ve büyük bir spor camiasının başkanı olarak benim açımdan ilk ışıklarıdır. Bundan dolayı son derece memnunuz.

100 yıldır aslında devletin anayasal görevini yerine getiren, Türk gençliğine spor yaptıran, amatör sporlara desteğini kesmeyen, gelirlerinin %90'ını futboldan sağlamasına rağmen kulüp bünyesinde 13 tane branş barındıran bir kulübün başkanı olarak size biraz kendimizden bahsetmek istiyorum.

Beşiktaş bugün bünyesinde 1700 tane sporcunun barındığı, yaklaşık 13 tane şubesi olan, bu şubelere yılda 6-7 milyon dolar seviyesinde ve tamamen futboldan gelen gelirlerini harcayan, Türkiye'nin 2001 yılındaki ve bundan evvelki büyük krizleri dönemlerinde de bu şubelerini kapatma noktasına kadar gelip de böyle bir adım atmayan kulübdür. Biz bugün, az evvel de ifade ettiğim gibi, devletin anayasal görevi olan gençliğe spor yaptırma görevini devletten devralmış durumdayız. Üstelik bunu devletimizin çok büyük bir desteği olmadan, kendi gelirimizle, kendi imkanlarımızla yapmaya çalışıyoruz. Fakat Beşiktaş ve Galatasaray halka açılmış kulüplerdir. Fenerbahçe de önümüzdeki günlerde halka açılacak. Yani futbolun bütün gelirlerini artık futbola harcamak zorundayız. Futboldan gelen gelirlerin bundan sonra diğer şubelere harcanması teknik olarak mümkün olmayacak.

Biz Beşiktaş olarak bugün amatör şubelere harcadığımız paraları, sağolsunlar bizden evvelki başkanlarımızın kulübümüze kazandırdığı değerli mülklerden gelen gelirlerden sağlıyoruz ve bu gelirlerin artması için başka gayri menkul yatırımları yapıyoruz.

Bunun da amacı, kullanacağımız yıllık 7-8 milyon dolar geliri amatör şubelerimize harcayarak Türkiye’de futbol dışındaki diğer branşlarda, yani basketbol, voleybol, engelliler jimnastik vs. gibi diğer branşlarda da Türkiye’ye sporcu kazandırmaktır. Önümüzdeki dönem içerisinde bu gittikçe zorlaşacak. Yani Türkiye’deki spor kulüplerinin, UEFA kriterlerine uymak zorunda olduklarından artık amatör şubelere para ayırma imkanları olmayacak. Bu şartlar altında yerel yönetimimizin ve özellikle devletimizin çok büyük katkısı gerekecek. Aksi takdirde 5-10 yıl sonra Türkiye’de amatör şubelerde ve diğer branşlarda sporcu yetiştirilmesi çok zor olacak.

Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray yıllık 50-60 milyon dolar seviyesinde bütçesi olan, 5-6 milyon dolar amatör şubelere para harcamakta çok büyük sıkıntı çekmeyen kulüplerdir. Fakat bizim dışımızdaki Anadolu kulüpleri ve diğer kulüplerin kendi futbol şubelerini dahi çok zor idare ettikleri bir ortamda amatör şubelere para harcamaları gerçekten çok zordur. O yüzden tekrar ifade ediyorum, yerel yönetimimizin ve devletimizin çok önemli görevleri vardır. Bir örnek vermek istiyorum. Az evvel Sayın Genel Müdürümün de ifade ettiği gibi, Fenerbahçe çok ciddi bir yatırım yaparak bugün stadına 15-20 milyon dolar seviyesinde bütçe ayırdı ve stadı 50.000 kişilik kapasiteye çıkarttı. Biz Beşiktaş olarak stadımızın hukuki durumundan dolayı kapasitemizi çok fazla arttıramıyoruz. Fakat standart yükseltmeye giderek, önümüzdeki sene içerisinde de zeminini indirerek yaklaşık 7-8 bin kişilik kapasitesini arttırmayı sağlayacağız. Fakat dünyada bunun çok fazla örneği yok. Yani kulüpler bugün statlara çok fazla para harcamıyorlar. Çünkü bu paraları belediyeler harcıyor.

Biliyorsunuz Chelsea ile oynadığımız UEFA kupası maçımız Almanya’ya alındı ve bu maçı Schalke stadında oynadık. Schalke stadı bugün dünyanın son döneminde yapılan en güzel statlarından biridir. Yaklaşık 55-60 bin kişilik kapasitesi olan, son derece modern, değişik fonksiyonlara sahip, değişik amaçlarla kullanılabilen bir stattır. Yaklaşık 300 milyon Alman markına malolmuştur. Stada o dönemde bugün 130-140 milyon dolar seviyesinde bir yatırım yapılmıştır. Fakat bu parayı o bölgenin belediyesi harcamış ve Schalke stadı Schalke kulübünün kullanımına devredilmiş. Bunun birçok örneği var. Bayern Münih de aynı şekilde, Münih’te olimpik statta oynamak istemediğini ifade ederek yeni bir stada ihtiyaçları olduğunu söylediler ve Münih Belediyesi’nden böyle bir stat istediler. Münih Belediye Başkanı en başta böyle bir bütçeyi ayıramayacağını ifade etti. Bunun üzerine Bayern Münih o bölgeden çıkacağını söyledi. Neticede Münih Belediyesi, 50-60 bin kişilik stat yapmak ve bütün finansmanı karşılamak üzere Bayern Münih kulübü ile anlaştı.

Kulüpler yerel yönetimler için çok önemlidir. Bizler belediyelerle, yerel yönetimlerle omuz omuza birlikte çalışmak zorundayız. Ben belediye kapılarında, belediye başkanlarının önünde kulübümün tesisleri, izinleri, imar durumları için çok gittim geldim.

Halbuki bunların olmaması lazım. Belediyelerimizden, devletimizden tesislerimiz ve bize gelir getirecek her türlü imkan için çok büyük destek almamız lazım. Ümit ediyorum ki böyle aydın yöneticiler sayesinde önümüzdeki dönem içerisinde çok daha büyük destekler alacağız. Yaklaşık 15-20 milyon taraftarı, 1700 civarında sporcusu ve bence Türkiye'deki amatör şubelere ve spora en büyük katkısı olan kulüplerden biri olarak önümüzdeki dönemde belediyelerden, yerel yönetimden ve devletten beklediğimiz şeyleri çok kısaca ifade etmek istiyorum.

Bugün kulüplerimizin hepsine arazi, mülk tahsis edilmesinde devletimizin yardımcı olması lazım. Amatör şubelere yapacağımız harcamalar için devletimizin bizlere direkt değil ama endirekt mali katkısı olması lazım. Nasıl olabilir? Vergilerimizle olabilir. Biz yılda yaklaşık 8-9 milyon dolar seviyesinde vergi ödüyoruz. Bunu göğsümü gererek, Türkiye'deki vergisini kuruşu kuruşuna ödeyen, yılda 7-8 milyon dolar vergi ödeyen bir kulübün başkanı olarak söylüyorum. Ben bu 7-8 milyon dolar vergiyi devlete ödemek yerine amatör şubelerime harcayabilirim. Yani devletin yapması gereken görevi ben Beşiktaş kulübünün bünyesinde yapabilirim. Bunun gerçekten kulüplerin amatör şubelerine destek olmasına çok büyük katkısı olacaktır. Ayrıca Türkiye'nin olimpiyatlara hazırlandığı bir ortamda böyle önemli bir desteğin paha biçilmez değerinde olacağını söylemek isterim.

Devletimizin bünyesinde şu anda maalesef üzüntü ile gördüğüm bazı kurumlar var. Amatör şubelere milyonlarca dolar para yatırıyorlar. Türk Telekom ve DSİ vs. gibi. Devlet, kendi bünyesinde voleybol takımı kuruyor. Hentbol takımı kuruyor. Milyonlarca dolar para harcıyor. Biz onların harcadıkları paranın onda birini, onbeşte birini harcıyoruz. Onlardan daha başarılıyız. Çünkü bizim işimiz bu. Devletin bu tip organizasyonlardan vazgeçmesi gerekir. Devletin bünyesindeki kurumlar muhakkak spordan çekilmelidir. Ben, bizim gibi kamu yararına dernek statüsündeki büyük kulüplerin devletin bir kolu olduğunu düşünüyorum. Bu yatırımların bizim aracılığımızla yapılmasının daha doğru olduğunu düşünüyorum.

Bunun dışında yine devletin bünyesindeki bu tip kurumlar eğer spora ayırabilecekleri imkanları varsa bunları sponsorluk, reklam vs. gibi şartlarla bizim gibi kulüplere verebilirler. Bugün voleybol milli takımının başarısından bahsediyoruz. Oysa üç kulübün hem basketbolda, hem voleyboldaki durumu gerçekten içler acısıdır. Bu sene biz çok şanslıyız. Basketbol şubesi ile ilgilenen çok değerli bir yönetici kardeşimiz var; sayın Cem Bilge. Bu işten gerçekten çok iyi anladığı ve gecesini gündüzünü bu işe harcadığı için Beşiktaş bu sene çok şanslı. Ama geçen sene üç büyük kulüp başkanı olarak basketbol ve voleyboldan çekilmek üzere mutabık kalmıştık. Son anda o dönemin bakanlarının ricasıyla tekrar bu branşlarda kaldık.

Ama baktığınız zaman hem voleybolda, hem basketbolda Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray kulüpleri aslında olması gereken yerde değiller. Bizim, kendi markalarının reklamlarını yapan, bu yaptıkları rakamları devlete ödedikleri vergilerden düşen, basketbola harcadıkları bütün parayı devlete ödedikleri vergilerden düşen ve bu reklam sayesinde de ürünlerini satan müessese takımlarıyla aynı statüde yarışmamız gerçekten sözkonusu değildir. Çok büyük haksız bir rekabettir bu.

Ben devletime vergimi ödüyorum. Harcadığım hiçbir parayı amatör şubelere vergimden düşemiyorum. Ama benim rekabet yaptığım diğer şirketler hem reklamlarını yapıyor ve benim sayemde ürünlerini satıyorlar, hem de yaptıkları bütün harcamayı devlete verdikleri vergiden kesiyorlar. Değerli Başkanım da değerli Genel Müdürümün de önümüzdeki dönem içerisinde inşallah bu konulara çok daha büyük katkılarda bulunacaklarını biliyorum ve rica ediyorum. Çünkü amatör şubelerin gelişmesi, kulüplere yerel yönetimlerimizin ve devletimizin katkısıyla, ancak omuz omuza ve birlikte çalışması ile mümkün olacaktır. Bu konuda herkesin desteğini bekliyorum.

Tekrar, böyle bir organizasyonu yaptığı için Pendik Belediyesi'ne ve Değerli Başkanımıza çok teşekkür ediyorum. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Mustafa Denizli

Vestel Manisaspor Teknik Direktörü

Beşiktaş kulübünün Değerli Başkanı, Sayın Genel Müdürüm, değerli konuklar, değerli misafirler, değerli başkanlarımız.

Burada yapılan konuşmalar, benim fiilen içinde olduğum ve bizzat çalıştığım alanın konuşmalarıdır. Tabii burada önce şu soruyu sorabiliriz: 2004 yılında kaç tane ülkede böyle bir panel düzenlenebilir. Bu ihtiyaç nereden kaynaklanıyor. Esasında yerel yönetimlerin Türkiye'de amatör spora yaptıklarının kimse tarafından yadsınması mümkün değil. Yerel yönetimler Türkiye'de spor üzerinde etkinliği olan maddi manevi çok büyük bir güçtür. Ama geriye dönüp bakacak olursak Türkiye'de 1950'lerden beri şehirlerde hangi imar planı uygulanmış, hangi spor alanlarının üzerine iş hanları veya konutlar yapılmış. Bugün 20-30 sene önceye giderek imar planlarını bir tarayın. İstanbul'da gençlerimizin spor yapabileceği alanların durumuna bakın;. spor sahası, yeşil alan gözüken yerlerde ne inşaatlar yapılmış göreceksiniz.

Sevgili arkadaşlar, ben 1968 yılından beri Türkiye'de hem amatör, hem de profesyonel sporun içindeyim.

Geçmişte sporcu, şimdi de yönetici olarak Türkiye’de yapılan hükümet programlarında spordan ne kadar bahsedildiğini soruyorum; siz de bakın lütfen. Yıllarca bir paragrafı geçmedi. Türkiye’de hükümetlerin spora ayırdığı bölüm hükümet programında bir paragrafı geçmez. Sayın Başkan, belediye başkanı seçildiği gün kulübü elinde bulduğunu söylüyor. Peki kulüpler niye belediye başkanlarının, valilerin eline düşüyor? Mesela Sayın Serdar Bilgili Türkiye’nin son derece başarılı ve büyük bir kulübünün başında. Geçmişte ben de bu kulüplerimizde görev yapan insanlardan birisiyim. Tabii çok haklı serzenişleri var. Devletle ilgili çalışmalarda rekabet unsurunun eşitlikle dağıtılmadığı bir ortamda yarışılıyor. Ama bütün bunların yanında, bence esas temel neden, biz Türk insanı olarak sporu çok fazla sevmiyoruz. Ya sevmiyoruz, ya da şartlar böyle gerektiriyor. Çünkü spor yapmak isteyen insanlar, özellikle gençler hangi spor branşının içerisinde bulunurlarsa bulunsunlar çok pahalı bir tabloyla karşı karşıya kalıyorlar. Voleybol, basketbol, tenis, kayak gibi biraz daha lüks sporlara hiç girmiyorum. Türkiye’de kaç tane aile çocuklarına eğer yerel yönetimler veya merkezi yönetim imkan tanımasa bu sporları yaptırabilir.

Spor yapmak bir aile için maddi bir sorumluluk ve yük getiren bir hadisedir. Tabii profesyonel futbolun Türkiye’deki ve dünyadaki ilgi alanı medyası, izleyeni, seveni çok farklı. Ama amatör sporlara geldiğiniz zaman bakış açısı değişiyor. Ben yerel yönetimlerin yönettiği bir kulüpte çalıştım. Sayın Başkan biraz evvel Kocaelispor’dan ve başkanı Sefa Sirmen’den sözetti. Celal Doğan örneğini verdi. Şimdi Türkiye’de bazen popülist yaklaşımlar ve bu alanlarda yapılan yatırımlar ve girişimler insanları halkın gözünde çok farklı bir yere getiriyor. Neticede belediye başkanı dediğimiz, Türkiye’nin her tarafında; büyükşehirlerde, şehirlerde ve ilçelerde görev yapan, neticede politikanın içinden gelen insanlardır ve politikacı çok doğal olarak ülkeye verdiği hizmetler dışında bir de devamlılık isteyen çalışmalara öncelik tanır. Bu devamlılığı getirecek çalışmalardan bir tanesi de başında bulunduğu ilçe veya şehirlerin profesyonel çalışmalarınıdır. Çünkü kamuoyu belediye başkanlarının çalışmalarını takip ediyor.

Şimdi Sayın Başkan burada yüzlerce spor alanı, tesis yapsın; açık veya kapalı yüzme havuzları yapsın; pistler yapsın; tenis kortları yapsın; voleybol sahaları yapsın ister istemez kamuoyundaki yaklaşımı takip edecektir. Türkiye’de spor medyası hangi belediye başkanının amatör spor çalışmalarını size iletiyor? Ama profesyonel takımın başında olan belediye başkanlarının bir transfer çalışmasını yarım sayfa olarak verebiliyor. Şimdi siz yaklaşım olarak hangisini tercih edersiniz?

Ben size bir örnek vereyim. Ben Sayın Başkan’ı gıyaben tanıyorum ve Pendik hakkında duyduğum sözler son derece olumlu.

Başkan'ın çalışmalarından ötürü kendisine bir vatandaş olarak teşekkür ediyorum. Ama bundan 2 ay önce Mersin'deydim. Mersin Belediye Başkanını da gıyaben tanıyorum. O gün birlikte olduk. "Hocam müsaade ederseniz sizi bir yere götürmek istiyorum" dedi. Memnuniyetle kalktım gittim. Eğer Mersin'e yolunuz düşerse mutlaka gidin. Orada yapılan spor tesislerinin Türkiye standartlarının, hatta dünya standartlarının çok üzerinde olduğunu göreceksiniz. Çocuklarımıza ve gençliğimize hizmet verecek bu çalışmaların hangi mükemmeliyetle yapıldığını görün ve iftihar edin. Yolum Mersin'e düşmeseydi ve Sayın Belediye Başkanı'yla biraraya gelmeseydik Mersin'deki bu tesislerden haberdar olmam mümkün değildi. Oysa Mersin Belediye Başkanı'nın Mersin'e hangi futbolcuları transfer ettiğini gayet iyi biliyorum. Çünkü Belediye Başkanı'nın Mersin'e kazandırdığı futbolcuları medya hergün önümüze koyuyor. Şimdi siz bir belediye başkanı olsanız, elinizi vicdanınıza koyun, bu görevi devam ettirmek istiyorsanız hangisini tercih edersiniz? Bu gayet samimi bir soru. Türkiye'de devlet de bu politikayı izledi. Büyük ölçüde yerel yönetimler de izledi.

Ben, bundan 6-7 sene evvel yerel yönetimin başında olduğu bir kulüpte görev yaptım. O yerel yönetim Kocaeli'ne bir tesis kazandırdı. Mutlaka içinizde gören arkadaşlar vardır. Deniz Hocam zannediyorum gelmişti. Şimdi yerel yönetimlerin yaptıklarını Türkiye'de görmek, inkar etmek mümkün değil. Ama tamamını da onların üzerine bırakmak bana göre son derece gerçekçi olmayan bir davranış olur. Sayın Genel Müdürüm bundan 4 ay önce benim şu anda görev yaptığım şehre geldi. Gezdiği tesisler 1938 yılında yapılmış arkadaşlar. Buranın değişimi, modernize edilmesi tamamen Ankara'ya bağlı. 4 aydır ben şahsen uğraşıyorum. Valimiz de, belediye başkanımız da Sayın Genel Müdürümü defalarca telefonla aradı. Neticede ben Manisa'da hayatını idame ettirecek, ömrünün sonuna kadar orada yaşayacak biri değilim. Yarın, öbür gün oradan ayrılacağım. Ama o tesis devam edecek. Daha imzadan yeni çıktı. Şimdi Genel Müdürüm ve Başkanım derler ki, yetki Ankara'dan çıksın, yerel yönetimlerin inisiyatifine bırakılsın. Evet belki yerel yönetimlerde olsaydı bugün Manisa yeni stadında maçlarını oynuyor olabilirdi. Dolayısıyla devlet elinden geleni yapmış. Yerel yönetimler elinden geleni yapmış. Ama ortada her şeye rağmen hoşnutsuz bir durum var. Doğru yerde doğru zamanda doğru işler yapılmamış veya işte Sayın Genel Müdürümün dediği gibi 100 haneli, 50 haneli bir kasabaya bir kapalı spor salonu yapılırken siyasi etkinin ağırlıklı olmadığı büyük bir ilde gençlerimizin spor yapacağı bir alan yok.

Ben 1968 yılından beri Türkiye'nin her tarafını karış karış gezen, Türkiye'de yapılan tesislerde hayatı geçmiş bir insanım. Bir defa şu anda yapılan tesislerin artık insana yönelik amaç taşıdığını görüyorum. Yıllarca bu ülkenin milli takımında defalarca oynayan bir sporcu olarak o tesislere girmekten utanıyordum. İnanın utanıyordum.

Soyunma odaları, oturma odaları, koridorları herşeyi utanç vericiydi. Türkiye tesisin ne olduğunu yaklaşık son 10 yılda anlayabildi, algılayabildi. O bakımdan geç de olsa çok önemli mesafeler katediyoruz. Burada doğrusuyla yanlışıyla, günahıyla sevabıyla hem Ankara'dan, hem de Türkiye'nin her tarafındaki yerel yönetimlerden yine de Allah razı olsun diyorum. Türkiye bunları yeni yeni yaşamaya başladı. Bu anlayış değiştikten sonra bunun sporda elde ettiğimiz sonuçlara yansımaya bir bakın. Üstüste gelen bu sonuçlar rasgele değil. Türkiye tesisleşmeye 15 yıl önce başlayabildi. Benim hayatım toprak sahalarda ayaklarıma çiviler batarak geçti. Cilt altına toprak dolardı. Tesis olacaktır ve onun özendiriciliği olacaktır ki ben bir genç olarak, bir çocuk olarak hergün gazetede okuduğumuz gibi altın vuruşu koluma değil, kaleye yapayım.

Teşekkür ederim.

Ali Gümüş

AİP Spor Komisyonu Başkanı

Sayın Başkan, Sayın Genel Müdürüm, değerli misafirler.

Gazeteciler fazla konuşamaz, yazı yazar. Mussolini de gazeteciydi, Churchill de. İyisi de, kötüsü de var, her insan gibi. İnsanlar bütün önemli olayları hayvanlardan öğrendiler. Af buyurun üremeyi, güreşi, boks ve hatta konuşmayı bile. Yılan gördüklerinde birbirlerini ikaz ederken konuşmanın ilk kelimeleri böylece çıkmış oldu. İnsanların hayvanca düşüncelerinden sıyrılmaları ve birbirlerini öldürmemeleri için konuşma gelişti. Çünkü bütün insanlarda öldürme içgüdüğü vardır; kimilerinde jaws gibi, kimilerinde hamsi gibi. Yasalar buna engel olduğu için sosyal statüsünü bozmak dileğiyle dedikodu yapılırdı. Dedikodu da insanın insanı öldürme içgüdüğüne harekete geçmesidir. Spor bunları önler, savaşları önler. Olimpiyatların başlaması da böyle olmuştur. O zamanki olimpiyatlarda sadece erkekler yarıştıyordu. Feministler duymasın. Ama dünya o zaman patriyarkal bir dünya idi. Kadınlar çok rahat ediyordu. Kadınlar yarışmacı olarak alınmazdı ve seyredemezlerdi de. Fakat bütün toplumlarda erkek kurban edilirdi. Kadınlara dokunulmazdı.

İnsan öldürme içgüdüğüne bastırmak ve savaşları durdurmak için o zamanki Delf tapınağının rahipleri bu olimpiyatı icat ettiler. Olimpiyat o zamanlar dini bir olaydı. Sonra zaman içinde bir sanayi haline geldi. Bütün dünyada sporun gerçek patronu yerel yönetimlerdir. Bunlar milli olimpiyat komiteleriyle işbirliği yaparak gençliğin daha sağlıklı olması ve ülke propagandası için gayret gösterirler. Şimdi Sayın Genel Müdürüm tesis yapımı için 1 katrilyon liraya ihtiyaç olduğunu söyledi. Yarım kalan tesislerin tamamlanması için de bir o kadar para lazımmış. Meşhur hikayedir: Atatürk bir gün Dolmabahçe'de oturuyormuş. O zaman fazla bina yok. Sokakta biri bas bas bağıyor. "Boza boza" diye yer yerinden oynuyor. "Getirin onu bana" diyor. "Bak size ne göstereceğim".

Getiriyorlar. “Kuşağını çözün” diyor. Çözüyorlar. “Kuşağının arasındaki parayı alın” diyor. Alıyorlar. “Hadi bırakın şimdi” diyor. Bozacı çıkıyor. Arnavut bozacının sesi soluğu çıkmıyor. Atatürk, “İşte diyor, parası olmayan adam konuşamaz, verin parasını geri”.

Türkiye’de 3530 sayılı yasa ve Denizli Hocamızın dediği gibi hükümetlerin spora bakışaçılarının tek taraflı olması nedeniyle bu durumdayız. Ben milli sporcuyum, milli halterciyim. Ama en iyi jimnastik yapıyordum, yapamadım maalesef. Belki iyi, çok daha iyi, dünya çapında bir sporcu olabilirdim. Ama o zaman bize okullarda yaramaz çocuk muamelesi yaparlardı ve hocalar bize tokat atardı. Şimdi bizim amatör sporları geliştirmemiz ve Türk gençliğini daha sağlam yapmamız için önce müfredat programının değişmesi ve okullarımızda haftada en az 7-8 saat spor yapılması gerekir. Bugün dünya hakimi İngilizler. Bunun sebebi de sportmen olmalarıdır. Nasıl spor yapıyorlar? Ekip sporlarında çok iyiler. Bu sporlarda beraber ağlama, beraber gülme, yardımlaşma vardır. Bu sporlar birlik ve beraberliği sağlar. Ferdi sporlarda her kafadan ayrı ses çıkar. Onun için bazı ülkeler ferdi sporlara fazla yanaşmıyorlar. Bizim güreşimiz de ferdi spordur ve son derece problemlili bir spordur. Ama milli sporumuz olduğu ve geçmiş dönemlerde düğünlerde ve cenaze törenlerinde dahi güreşildiği için buna sahip çıkmamız lazım. Dünyanın pek çok başarılı insanları arasında Abraham Lincoln gibi siyasi şahsiyetler arasında güreş yapan adamlar var. Geçen Eylül ayında Amerikan Savunma Bakanı Rumsfeld ile konuştum.. O da gençliğinde güreş yaptığını, menüsküs olduktan sonra güreşe veda ettiğini söylemişti.

Bütün olimpiyatların yapıldığı kentlerde o yerin başında bir numaralı protokolde yeralan insan belediye başkanıdır. Bizim sporu geliştirmemiz için müfredat programlarının yanında belediyelerin de gençliğe sahip çıkması gerekir. Bu onların asli görevleridir. Halkın oyuyla işbaşına gelen bir belediye, bulunduğu yere stat, yüzme havuzu, ihtiyarından gencine kadar herkesin ihtiyacını görebilecek tesisler yapıp bunları sadece ve sadece profesyonel kulüplerin emrine değil halka açmak zorundadırlar. Tabii bunları yapabilmesi için de belediyenin desteklenmesi gerekir.

Spor dolu yıllar ve günler diliyorum, saygılar sunarım.

Turgay Türkay

Balıca Atlı Spor Kulübü Başkanı

Sayın Başkan, sevgili spor adamları ve çok kıymetli konuklar.

Biz Pendik’in Balıca köyünde ata sporumuz olan bir atlı spor kulübü kurduk. Yaklaşık 3 yıllık süre içerisinde bireysel faaliyetlerimizle elimizden geldiğince o sporun gerektirdiklerine layık olmaya çalıştık. Şimdi benim önümde Türk sporunun yeni kanun tasarısının taslağı var. Bu taslağa göre spor camiası çok önemli, çok çağdaş değişikliklerle yeni bir spor teşkilatlanmasına gidiyor.

Şimdi bunu başından sonuna kadar irdelediğimiz zaman görüyoruz ki gelecekte gerek taşra teşkilatı ve gerekse ilçe kulüpleri doğrudan yerel yönetimlerin alt organı haline geliyor. Yani bugünkü Gençlik Spor İl Müdürlüklerinin görevi yerel belediyelere devrediliyor. Bu bir taslak. Hepimizin buradaki eksiklikleri veya beklentilerimizi düzeltmemiz lazım. Şimdi dünyada spor organizasyonları bir şölen, çok dikkatle yapılmış organizasyonlardır. Türkiye'nin buradaki spor kulüpleri sözcülerini tenzih ediyorum, Türkiye'nin sadece futbola endekli bir spor yaşamı var. Oysa Türkiye'nin spor hayatı bu değil, bu olmamalı. Benim temsil ettiğim binicilik camiası bizim ata sporumuz, yıllar yılı ihmal edilmiş. Çeşitli nedenlerle öksüz evlat muamelesi görmüş. Şimdi bu yönetim şekli değiştiğinde ve kulüpler belediyelere bağlandıklarında kuşkusuz en önemli şey belediyelerin yönetim anlayışıdır. Koşullar değişir, yetkiler birilerinden alınıp birilerine verilir ama yönetim anlayışı en önemli şeydir. Bunun canlı örneğini Pendik'te yaşadık. Eksik olmasın, Sayın Başkanımızın takdire şayan yönetim anlayışı sayesinde 3 yıllık bir kulüp olarak 2 tane organizasyon yaptık. Mutlaka başka birtakım müsabakalar da yapılıyordur. Ama bu ülkede ata sporumuzun olması gereken yer burası mıdır? Bu durumu nasıl aşarız? Mutlaka aşmalıyız. Çünkü bir olimpik sporu temsil ediyoruz.

Bugün burada hiçbir art niyetle söylemiyorum. Eğer benim kulübümün 2 trilyon lira gibi bir bütçesi olsa ben bir olimpiyat şampiyonu çıkartırım. Çok iddialı konuşmuyorum. Bugün hangi atlı spora bunu sorsanız aynı şeyi söyler size. Belediyelerle çalışma yaparken bizim belediyelerin maddi katkılarına ihtiyacımız yok.

İlk başta organizasyon dedim. Güzel organizasyonlar, çağdaş organizasyonlar, dünyanın alıştığı gibi organizasyonlar yapmak gerekir. Bir kulüp bünyesinde bu organizasyonları gerçekleştirecek ne araç, ne gereç, ne donanım, ne de bir belediyenin sahip olduğu şeyler vardır. Bunları kullandığınızda mükemmel organizasyonlar ortaya koymuş oluyorsunuz. Biz bunu yaşadık. Türkiye'de ise bu işin nasıl yapıldığı belli. Pendik'te yaptık mesela. Bir gün içinde 120 at ve biniciyi benimki gibi yetersiz bir kulüp biraraya getirebildi, mükemmel bir organizasyon yarattık.

Bizim seyircimiz yok. Futbol kulüpleri gibi sponsorlarımız da yok. Oysa Avrupa'da sadece bir atın altlığına koydukları bir armadan 300.000 dolar gibi bir para alıyor her kulüp. Şimdi bu konunun daha başka uzantıları da var. Onlara girmeyeceğim. Tesis, altyapı konusunda yardıma ihtiyacımız var. Kösteklerden uzaklaşmak istiyoruz. Bu çok önemli bir konu. Federasyonları kulüpler seçmelidir. Artık bu iş devletin tekelinden çıkmalıdır. Bu şekliyle Türkiye'nin 80 yıldan beri geldiği nokta bellidir. Rahmetli Eczacıbaşı döneminde Mithat Paşa stadında yapılan müsabakalar bugün dağ köylerinde yapılıyor. Şimdi eğer genel eğilime kulak vereceksek Türkiye'nin spor anlayışı sadece futboldur. Futbol hakikaten Türkiye'de en öndeki konu. Bizim de buna söyleyecek hiçbir şeyimiz yok, takdirle karşılıyoruz.

Ama ilgi gösterilmesi gereken spor sadece bu mudur? Sadece bununla mı yürüyecektir bu ülkenin spor yapısı? Yeni tasarı gençliğin yeniden yapılandırmasını ele alıyor. Bana göre bu çok büyük bir ufuktur. Sayın Kaya'ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Bu konuda bir çağır açmıştır. Sonuna kadar destekliyoruz. Gelecekte bizim gibi küçük ve amatör kulüplerin çok daha büyük başarılar imza atacağından eminim. Biz gelecek yıl belki de Pendik'te uluslararası bir organizasyon yapacağız. İki tane deneyim bize yetti. Bunu başarabiliyoruz, çünkü belediyelerimizin aynı yardımları bizim için yeterli oluyor.

Hepinize saygılar sunuyor, çok teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Deniz Gökçe

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Efendim hepinize merhaba diyorum. Umarım burada yapılan faaliyetin medyada daha yaygın bir akis, bir temsil bulduğunu görebiliriz.

Şöyle başlayayım izin verirseniz; ben Eko-diyalog programı, spor yazarlığı gibi uğraşarımdan önce aslında bir öğretmenim. Annem de, babam da öğretmendi. Spora yaklaşımım futbol ve basketbol olmasına rağmen babam buna fena halde kızardı. 1959 yılında genç milli futbol takımı kadrosuna çağrıldığımda gidip lisansımı yırttı. Takımda oynamama engel oldu. Futbol sahasına "hergele meydanı" derdi babam. Hatta Türkçeleşme başladığı zaman da stada da "tepiştay" diye bir isim teklif etmişti. Onun kafasında Selim Sırrı Tarcan modeli jimnastik kavramı vardı. Dolayısıyla babamın etkisi nedeniyle spora biraz farklı bakacağım.

Şimdi efendim, öğretmen olarak ben tek tek kulüplerin, bölgelerin, belediyelerin durumlarını değil, sistemi tartışmak mecburiyetindeyim. Bu toplantının adında geçen "olimpiyat"ı öne çıkarmamız lazım. Neden? Olimpiyat bir üst yapı olayıdır. Amatör spor ise büyük çapta altyapının üstünde oturan bir şeydir. Onun için olimpiyatı ayıralım. Amatörü daha geniş tartışalım. Şimdi olimpiyatlar ve Genel Müdürümüzün söylediği Üniversite Oyunları gibi şeyler üst yapı faaliyetleridir. Orada dünyanın en seçkin sporcuları, yani sistemin nihai ürünleri çarpışıyor. Tabii bugün dünyada gelinen yerde artık amatörlük hakim değildir. Hiç endişeniz olmasın, bütün branşlarda profesyonellik hakimdir. Zaten olimpiyata baktığınız zaman hiçkimse amatör olduğu iddiasında değildir. Biraz öteye götüreyim, olimpiyatlar neredeyse bir fen branşı haline geldi. Olimpiyatlarda birçok alanda kimin kimyacısı daha iyiyse o kazanıyor. Fakat Türk sporcuları büyük ölçüde bunun dışındadır. Sayın Atalay, sporda en az benim kadar uluslararası deneyimlidir ve bu söylediğimin doğru olduğunu da bilir.

En son Dünya Atletizm Şampiyonası'nda kaç tane atletin henüz keşfedilmemiş bir kimyevi madde ile birinci olduğunun ancak 3-4 ay sonra tesadüfen ortaya çıktığını görüyorsak orasının bir üstyapı ve profesyonellik yeri olduğunu anlarız. Sporla yerel yönetim ilişkisi dediğimiz zaman ise ikili düşünmemiz lazım. Bir kere olimpiyat bir kentin sahip olduğu bir şeydir. Olimpiyatı spor bakanlığı yapmaz, destekler. Olimpiyatı teşkilat yapmaz, destekler. Olimpiyat dünyada olimpiyat komitesi ile kentin el ele sahip olduğu bir şeydir. Bu nedenle olimpiyatların düzenlendiği kentlerin büyükşehir belediyelerinin sahip çıkması lazım. Üniversite Oyunları'na da, İstanbul'da yapılacak olimpiyata da büyükşehir belediyelerinin sahip çıkması gerekir. Bunu ayrı bir yere koyalım.

Pendik Belediyesi gibi bir yerel yönetim de burada farklı bir katkı yapabilir. Sayın Erol Kaya bunu vurguladı. İstanbul planlanırken olimpiyatların hepsi Avrupa yakasında planlanmış, Anadolu yakasında hiçbir tesis düşünülmemiş. Bu çok yanlış bir şey. Bunu düşünmemiştim. Dikkatimi çektiğiniz için teşekkür ediyorum. Bu konunun üzerine gideceğim. Çünkü Türkiye'nin olimpiyata gitmesi epey bir zaman alacak. Altyapının tümü tamamlanıncaya kadar sürer bu iş. Bu arada belki birtakım faaliyetler burada yapılabilir. Mesela niçin burada olimpik bir yelken yarışı olmasın? Niçin Ballıca Kulübünde atçılıkla ilgili bir şey olmasın? Yani yerel yönetimler burada çok önemli katkılar yapabilirler.

Olimpiyat sürecinde Atletizm Federasyonu çok iyi çalışıyor. 9 atlet barajı aştı. Cumhuriyet tarihinde bu ilk defa oluyor. Olimpiyat günü geldiğinde bu sayı 14'e kadar çıkabilir. Şimdi düşünüyorum da mesela bu atletlere belediyeler sponsor olabilir. Mesela bir atlete Samsun belediyesi, öbürüne Yozgat belediyesi, diğerine başka bir belediye destek olabilir. Bu sponsorluk çok büyük rakamlar gerektirmiyor. Evet belki Süreyya bugün dünya atleti olduğu için operasyonu, finansmanı çok maliyetli olabilir. Süreyya senenin 6 ay kadarcık bir zamanını hem teşkilatın, hem sponsorların yardımı ile yurtdışına geçiriyor. Bunun maliyeti yüzbinlerce dolarla ifade ediliyor. Fakat Can Değer veya Eşref Atıcı'nın teşvik edilmesi en çok 40-50 bin dolarlık bir maliyettir. Bu maliyeti bir belediye, bir mahalli teşkilat, halk veya bir şirket bile karşılayabilir. Bunu talep etmemiz lazım.

Olimpiyat, Üniversite Oyunları gibi organizasyonlar üstyapı faaliyeti olarak büyükşehir belediyelerinin sahip çıkması gereken şeylerdir. Amatör spor konu olduğunda iş biraz değişiyor. Ben şanslı bir insanım. Babam Münih Üniversitesi'ne hoca olarak gitti. Doğal olarak ben de ilkokulun son sınıfını Münih'te okudum. Liseden sonra 4 yıllığına Almanya'ya gittim. Üniversitenin yarısında oradaydım. Almanya'da işçi olarak çalıştım. Bulduğum yer 3000 nüfuslu küçük bir kasabaydı. Oradaki spor hayatını gördüm.

Sonra üniversiteyi bitirip geri döndüm ve yurtdışına master, doktora yapmaya gittim. 12 yıl kadar da Amerika'da kaldım. Amerika'nın güneyinde spor faaliyetlerinin nasıl organize olduğunu gördüm.

Dünyada amatör spor iki temel üzerine oturuyor. Bunun hiç tartışmasız birisi okul sporu, diğeri de kulüp sporudur. Şimdi Türkiye'nin gerçeği nedir? Eskiden Türkiye'de okul sporu vardı. Yani Darüşşafaka Basketbol Takımı vardı. Türkiye birincisi olup Avrupa kupasını kazanmıştı. Harp Okulu bir yerdedi. Bursa Atatürk Lisesi, İzmir'deki liseler, Galatasaray lisesi gibi okullar sporu taşıyan kurumlardı. Maalesef şu anda bu okullara desteğimiz son derece zayıf. Az önce Sayın Atalay söyledi. Milli Eğitim'le işbirliği içerisine girdiklerini söyledi. Ben bunun çok olumlu bir şey olduğunu düşünüyorum. Çünkü ileride üst düzeye çıkacak başarıları getirecek olan bu sporcu tipidir. Çocuklar çok genç yaşta antrenör görmek, beslenmeyi öğrenmek mecburiyetindedir. Bilimsel yaklaşmak mecburiyetindedir. Ayrıca bu işleri okulla beraber götürmek mecburiyetindedir. Çünkü 20 yaşına geldiği zaman mesela Beşiktaş Basketbol Takımı'ndaki arkadaş günde çift antrenman yapıyor. Artık basketbolcular okula gidemiyorlar. Çift antrenmanla tam profesyonel hale geliyor. Yani liseyi bitirdikten sonra devam etmesi mümkün değildir. Aynı futbolcular gibi oluyor. Şimdi okul sporu Türkiye'de çok önemli ve bunun üzerinde durmamız lazım. Burada belediyenin, yerel yönetimin yapabileceği şeyler var. Türkiye' de 1-2 küçük örnek hariç okul sporunun şu anda ölü olduğunu düşünüyorum. Üstelik bir sürü yanlış örnek olduğunu düşünüyorum. Mesela bizim bir lisemiz gidiyor, dünya voleybol şampiyonu oluyor. Çünkü A Milli Takımının 3 voleybolcusuyla genç milli takımın voleybolcusunu bir okula toplamışız. Okulun takımı adeta milli takımdan oluşmuş. Bu okul takımı gidiyor İsviçre'nin bir kantonunda normal öğrencilerin oluşturduğu bir takımı yeniyor, dünya birincisi olup geliyor. Bence bu kandırmaca bir şey. Bu yanlış örnekleri ayıklamamız lazım. Gerçek okul sporunun olması lazım.

Okul sporu nasıl yapılabilir? Öncelikle okul amatör sporun altyapısını kurmalıdır. Yerel yönetimin görevi de okul sporuna, altyapıya hizmet vermek olmalıdır. Okulun dozeri, greyderi yoktur. Ama belediyenin dozeri, greyderi vardır. Okulun sahasını düzeltiriz. Okulun çimenine yardım ederiz. Okulun beden eğitimi öğretmenine profesyonel antrenörün destek vermesi için katkı sağlarız. Bunları genişletebiliriz ama ilkeyi konuşuyorum ben. Okul sporunu bir kenara atmamız lazım. Okul sporu çok önemli bir kaynaktır. Okul, çok genç yaşta sporcuya uzanan bir yerdir.

İşin diğeri kulüp, takım gibi şeylerdir. Burada da iyi ve kötü örnekler var. Şimdi kötü örnekten başlayayım, iyi örnekleri de vereyim. Bakın, profesyonel sporlarda yerel yönetimle profesyonel sporun ilişkisine dair çok kötü örnekler yaşadık. Bakırköy'ü düşünün.

Bakırköy birçok branşta faaliyet gösteren büyük çapta amatör bir kulüptü. İsim önemli değil. Bir doktor, kulübe tutundu ve kulüple beraber yükseldi. Kulüp 1.lige çıktı, başarılar kaydetti. O doktor da belediye başkanı oldu. Belediye başkanlığı, bakanlık derken ayrıldı siyasetten. Kulüp ne oldu? Çıktığı yere geri düştü. Bakırköy çok büyük bir ilçedir. Kaynakları zengindir. Ama kendi kaynaklarına dayanmadığı için kulüp geldiği yere döndü ve Bakırköylülerin hayalleri de birdenbire öldü. Bence bu yanlış bir örnektir.

Bir de yarım yanlış örnekler var. Ben Sayın Celal Doğan'a çok saygı duyan bir kimseyim. Neden? Mustafa Denizli'nin bahsettiği Mersin örneği neyse Gaziantep de aynen öyledir. Çok çağdaş tesisler var. Bilirsiniz, Gaziantep çok sıcak bir yerdir. Gaziantep'te çam bulunmaz mesela. Buna rağmen Gaziantepsporun tesisleri şehrin 3-5 km. dışında çamlık bir vadinin içindedir. Burada 2 tane sentetik, 2 tane tabii çim saha var. Evli sporcular için lojmanlar var. Orada kamp merkezi var, otel var. Altyapının çalışacağı tesisler var. Onlar için yatacak yatakhane var. Ciddi bir tesis kurulmuş oraya. Benzer şekilde Kocaeli tesisleri de öyledir. Mustafa Hoca oradayken ziyaret etmiştim. Bu tesislerde bir televizyon programı yapmıştık. Orada da çok ciddi tesisler var ve bir altyapı var. Mesela bugün Galatasaray'da oynayan Cihan gibi sporcular oralardan geliyor. Bütün bu başarılarla rağmen, Sirmen ve Doğan dostlarım kızmasınlar ama bu modelde bir yanlışlık var. Bu modelde finansman, kişilerin resmi olarak gözükmeyen yaklaşımlarına bağlı; aynen Bakırköy örneğinde olduğu gibi. Gaziantep'te başka bir belediye reisi farklı bir yaklaşım içinde o tesisler sürdüremeyebilir. Kocaeli'nde de o tesisler ve çalışma başka bir belediye başkanı geldiğinde sürmeyebilir. Yanlışlık resmi olmayan ve kişilere bağlı bir model geliştirilmiş olmasındadır. Oysa finansmanın da resmi bir şekil kazanması lazım. Dolayısıyla "yerinden yönetilen spor" kavramında finansmanın da su üstüne çıkartılması gerekir. Yani çok büyük bir holdingin başındaki kişinin belediye reisiyle olan ahbaplığına bağlı olmamalı; veya belediye reisinin elinde bağış makbuzuyla çarşı içinde para toplama gücüne dayalı olmaması lazım.

Yine bir yanlış daha var. Şimdi Çay-kur Rizespor bir KİT biliyorsunuz. Ben Çay-kur'un başında olsaydım, oradaki insanların daha çok spor yapabilmesi için yüzme havuzları, spor yapılabilecek salon gibi daha yaygın ve kitlelere olanak verecek tesislere yatırım yapardım.

Sayın Erol Kaya'nın ve Sayın Mehmet Atalay'ın da böyle düşündüklerini memnuniyet duyarak açılış konuşmalarında gördüm. Aynen destekliyorum bu fikri. Türkiye'deki sistem yanlıştır. Onlar yarım doğru örneklerdir. Belediyenin esas görevi bu değildir. Yerel yönetim bir tercih yapmak mecburiyetindedir. Şimdi geniş halk kitlelerine mi hizmet etmeli, daha çok spor yapabilecekleri, daha sağlıklı olabilecekleri imkanlar mı sağlamalı; yoksa organize kulüplere mi destek vermelidir. Bence Türkiye'de daha çok organize kulüplere destek ve yardım yapılması yolunda genel bir görüş var. Bu yanlıştır. Sporu halka indirmemiz lazım.

Sayın Bilgili de benim çok değerli dostum, ona da şunu söylemek istiyorum. Ben 1964 yılında 22 yaşında bir delikanlı olarak 3000 nüfuslu bir Alman kasabasında yaşadım. Orada çalışıyorum. Orada 13 tane bisiklet kulübü vardı. Düşünebiliyor musunuz? Bir köyde 13 bisiklet kulübü! Spor faaliyeti sabah 6'da başladılar. Hentbol, Çin hokeyi, futbol, yıldızlar, gençler, tekaütler, aşırı tekaütler... Mustafa Denizli'nin söylediği gibi biz sporcu değiliz. Bu söz çok önemli. Biz bu tip sporu yapan insanlar değiliz. Oturup seyretmeyi seviyoruz. Her spor bizi büyülüyor. Neden büyülüyor? Futbolun bir özelliği var. Futbol demokratik bir şey. 1.30 boyundaysan adın mikro Mustafa oluyor. Milli takımda oynuyorsun. Boyun 1.90'sa adın eker biçer oluyor. Hızlıysan Rıdvan, kuvvetliysen Alpay oluyorsun. Futbol kolektif bir şey. Ayrıca malzeme de gerekmiyor. Ben futbola nasıl başladığımıza bakıyorum. Anneannemin çorabının içini yün doldurarak başladım. Taşa da vurabilirsin.

Dolayısı ile futbol popüler olmaya çok yatkın bir spor. Tüm dünyada böyle demokratik bir spordur. İşte bu nedenle futbola merak var. Ama biz futbolu desteklediğimiz kadar amatör spora da destek vermeliyiz. Bu noktada devreye yerel yönetimler giriyor. Geniş kitlelere sporu yaymak yerel yönetimlerin işidir. Pendik'te yerel yönetimin önüne poşetle konan futbol kulübüne belli ölçüde destek vermesinin gayet pozitif olduğu kanaatindeyim. Ama onun yanında sporun diğer branşlarına yapılan hizmetin de vitrine koyulması lazım.

Sayın Bilgili'nin verdiği Bayern Münih'e yerel yönetim desteği örneğinde bir yanlış var. Almanya'da bütün altyapı tesisleri var. Okul sporu da var. O nedenle belediyeye o görevin verilmesi hem ekonomik güç nedeniyle hem de altyapının mevcut olması nedeniyle gayet doğrudur. Türkiye'de bu altyapı yok. Şimdi Beşiktaş kulübü Türkiye'ye altyapı kavramının nasıl bir katkı yapacağını en iyi şekilde ortaya koymuş bir kulüptür. Beşiktaş'tan daha kuvvetli bir altyapısı olan bir futbol kulübü tanımıyorum. Çok yakından izledim. Serpil Hamdi Tüzün döneminden beri bu böyledir. Onun için Beşiktaş doğru modelle başlamıştır. Ama Türkiye genelini konuşmaya başladığımızda önce altyapının oluşması gerektiğini söylemeliyiz. Spor faaliyetlerine geniş halk kitlelerinin katılması lazım. Bütün branşlarda; atletizmde, yüzmede ve diğerlerinde bu katılımı sağlamalıyız.

Bu işlerde finans alanında bir tembelliğimiz var. Fenerbahçe Başkanı Sayın Aziz Yıldırım benim çok yakın dostumdur. Aynen Serdar Bilgili ile olduğu gibi onunla da ahbablığımız vardır. Zaman zaman onunla konuşuruz. Fenerbahçe'nin bir felsefesi vardır. 20 milyon taraftardan birer dolar alsa bütün transferi çözeceğine, 20 kişiden 1'er milyon dolar alır. Şimdilerde yeni yeni oluyor, kulüplerimiz malzeme satışı, halka açılma ve diğer faaliyetlerle stadların kalitesini yükseltiyorlar.

O statlarda yediğimiz iğrenç sandviçler yerine kulübe gelir sağlayacak ve insanları tatmin edecek şeylere imkan tanıyorlar. Bunlar 3-5 senedir yeni yeni yapılıyor.

Dolayısıyla sistemik olarak baktığımız zaman yerel yönetimlerin en azından yarı gücünü geniş halk kitlelerine hizmet verecek spora, bunların yapılabileceği parklara, onların içindeki spor tesisleri gibi şeylere harcaması lazımdır. Yerel yönetimlerin okulları da endirekt olarak desteklemesi gerekir. Peki kulüplere yardım etmeyecek mi? Tabii ki edecek, ama bence burada en iyi yatırım kulüplerin altyapı faaliyetlerine destek vermektir. Burada Pendiksporun altyapı faaliyetlerine destek vermek önemlidir. Yoksa üstyapıyı bir şekilde bizim sağlamamız lazım. Burada da mesela Beşiktaş'ın amatör branşlarını şöyle düşünüyorum. Bakın basketbolda Efes Pilsen çok başarılı. Bugün dünyada Türkiye'yi temsil eden büyük basketbolcular; Hidayet Türkoğlu, Mehmet Okur, Mirsat Türkcan gibi isimler Efes Pilsen'den çıkmış. Efes Pilsen altyapısıyla ve üstyapısıyla oranın sponsorudur. Şimdi şunu yapamaz mıyız Sayın Başkan? Beşiktaş spor kulübünün altyapısına sponsor olamaz mıyız? İtalya'da Scavolini bir mobilya-mutfak mağazası, Scavolini Bologna diyor. Bunu yapabilmemiz lazım. Sayın Atalay sponsorluk yasasının Parlamento'ya gittiğini söylüyor. O zaman amatörleri buradan finanse etmek bir model olabilir.

İkincisi bir okulla anlaşmak olabilir. Bir veya birkaç okulla bunu düşündüğünüzü, yaptığımızı sanıyorum. Yani okulun altyapısından faydalanma yöntemiyle yapıyorsunuz bunu. Çünkü çocuklar beslenme gibi, antrenman tekniği gibi şeyleri çok erken öğrenmezlerse benim gibi oluyorlar. Bakın ben şu anda 16 kg. zayıflamış durumdayım. 109 kiloydum ve gayet sağlıklı durumdaydım. Neden? Çünkü çok spor yapmama rağmen beslenmenin ne olduğunu bilmiyorum ki. Ben zannediyorum ki spor yaparken 1 tepsi baklavayı yiyince ertesi gün çok iyi oynayacağım. Halbuki şeker komasına giriyordum meğer. Bunların öğretilmesi lazım.

Dolayısıyla benim söylemek istediğim şey şudur: Belediye geniş halk kitlelerine ve okullara destek verecek, kulüplerin de altyapısına destek verecek. Bunu aştığımız zaman üstyapı kulüplerine de tabii ki destek olacaktır. Sistemin bütünü düşünelim diyorum.

Tekrar olimpiyata gelsem; burada Sayın Erol Kaya'ya hitap ediyorum. Ben bundan 10 sene kadar evvel olimpiyat düzenleme komitesinde 5 kişilik ana düzenleme komitesi üyesiydim. Orada belediyenin destek verdiği zaman faaliyetin ne kadar ileriye gittiğini, belediyenin desteği tam vermediği zaman faaliyetin nasıl yavaşladığını çok yakından gördüm. Eğer büyükşehir belediyesi başkanlığı gibi bir görev size kismet olursa çok çağdaş bir yaklaşım içinde olacağımızı düşünüyorum. O zaman lütfen olimpiyata sahip çıkacağınızı şimdi Pendiklilere de söyleyin. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Erol Kaya

Değerli dostlar, katkılarınızdan dolayı hepinize teşekkür etmek istiyorum. İnşallah meramımız ifade edilmiştir.

Burada şehirlerimizde bulunan amatör spor kulüplerimizin değerli yöneticileri, Milli Eğitimimizin değerli hocaları ve yöneticileri ve Türkiyemizin medarı iftihar kulüplerimiz, değerli yazarlarımız ve büyüklerimiz var. İnşallah hep birlikte sporun gelişmesi ve yaygınlaşması için adım atabiliriz. Kimse gelip bizi kurtarmayacak, kurtarıcılara da ihtiyacımız yok. Bu salon kendi şehri ve kendi geleceği ile ilgili yapılması gerekeni inşa etmek zorundadır. Deniz Hocamın biraz daha kışkırtmak için söyleyeyim; Adaları düşünmeyen, en azından su sporları ile ilgili olarak Adalar gibi bir güzelliğimizi İstanbul'a takdim etmeyen bir olimpiyat planlamasının eksik olduğunu düşünüyorum. Bu konunun tartışılarak çok sağlıklı bir noktaya taşınacağına inanıyorum. İstanbul artık Suriçi ve Surdışı'ndan ibaret değildir. İstanbul farklı noktalarıyla bir bütün olarak ele alınmalıdır. Her yerin kendine göre üstlendiği farklı bir konumu var.

Amatör sporlarla ilgili olarak zor durumda olduğumuzu tekrarlayayım. Çok güzel çok güzel ifade edildi, biz bir ikilemin karşısındayız: profesyonellik ve şöhret mi, amatörlük ve hizmet mi? Şöhretle hizmet arasında sıkışmış, preslenmiş durumdayız. Eğer şöhreti seçeceksek -ki birçok dostumuz seçti- bireysel olarak kazanıyoruz. Hizmeti seçeceksek bize sahip çıkmıyorsunuz. Ben ikisini de götürmeye çalışıyorum. Hem şöhret olsun, profesyonel kulübümüz yürüsün hem hizmet olsun amatör spor kulüplerimiz ve yaygın spor yapma şansımız artsın.

Bu düşüncelerimizin inşallah bu şehirde en güzel şekilde yayılmasını sağlayabiliriz. Ancak başta da söylediğim gibi hepimizin iştirak ettiği ata sporumuz olan güreşten biniciliğe, tenisten voleybola ve basketbola varıncaya kadar sporun topyekün olarak sorgulanması ve belediye başkanlarımıza biraz kamuoyu baskısının yapılması gerektiği kanaatini taşıyorum. Bizi şöhret yaptığınız kadar eleştirirseniz inanıyorum ki biz de kendimizi, fotoğrafımızı yeniden kontrol etmek zorunda kalırız.

Toplantının hayırlara vesile olmasını tekrar temenni ediyorum. Katılımcıların hepsine teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

PENDİK TOPLANTILARI

DEMOKRATİKLEŞMENİN EŞİĞİ:
YEREL YÖNETİMLER VE KAMU REFORMU

AB ÜYELİK SÜRECİNDE MERKEZİYETÇİLİKTEN
YERELLEŞMEYE

KÜRESEL ŞEHİRLER YARIŞINDA İSTANBUL

İNSAN HAKLARI DUYARLILIĞI OLUŞTURMADA
YEREL YÖNETİMLERİN ROLÜ

İSTANBUL'DA BİRLİKTE YAŞAMA TECRÜBESİ
Çokkültürlü dünya kentinde çoğulcu yaşam pratiği

FİNANSIN KÜRESEL DOLAŞIMI VE İSTANBUL
İstanbul bir küresel finans merkezi olabilir mi?

TÜRK DÜNYASI BELEDİYELER BİRLİĞİ
Yeni bölgesel işbirliği imkanına doğru

İSTANBUL KÜRESEL TURİZMİN
EKSENLERİNDEN BİRİ OLABİLİR Mİ?